

HALFJAAR- RAPPORTAGE 2023

Een kwalitatief en kwantitatief overzicht van de werkzaamheden van Toezicht Wmo GGD Haaglanden over de periode januari 2023 tot en met juni 2023.

GGD
Haaglanden

INHOUD

3 INLEIDING

4 - 7 DE ONDERZOEKEN

8 REALISATIE ONDERZOEKEN

9 - 10 RELEVANTE THEMA'S & ONTWIKKELINGEN

11 - 15 BIJLAGEN

INLEIDING

Per 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Gemeenten dragen volgens deze wet onder meer zorg voor de kwaliteit en de continuïteit van de voorzieningen¹ en zijn ook verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de uitvoering van de Wmo.

De colleges van B&W van tien² gemeenten van regio Haaglanden, hierna de gemeenten, hebben GGD Haaglanden aangewezen als toezichthouder voor het toezicht op de kwaliteit van de uitvoering van de Wmo³. Voor het vervullen van de functie van toezichthouder hebben de gemeenten een meerjarige dienstverleningsovereenkomst met GGD Haaglanden afgesloten.

Tot de aan de toezichthouder gemandateerde taken behoren het verrichten van preventief onderzoek, signaalonderzoek en het handelen op calamiteiten, geweldsincidenten en overige meldingen.

Toezicht Wmo rapporteert twee keer per jaar aan de gemeenten over de uitgevoerde werkzaamheden en resultaten in een halfjaarrapportage en een jaarrapportage.

De halfjaarrapportage heeft als doel de gemeenten tussentijds te informeren en verantwoording af te leggen over de voortgang van de realisatie van de afspraken uit het werkplan 2023. De halfjaarrapportage bevat op hoofdlijnen informatie over gerealiseerde onderzoeken bij Wmo-aanbieders (hierna: aanbieders) en andere relevante thema's en projecten. In de jaarrapportage wordt nader in gegaan op deze onderwerpen.

Deze halfjaarrapportage betreft de periode van 1 januari 2023 tot en met 30 juni 2023.

1. Artikel 2.1.1. Wmo.

2. Delft, Den Haag, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland, Zoetermeer.

3. Artikel 6.1. Wmo.

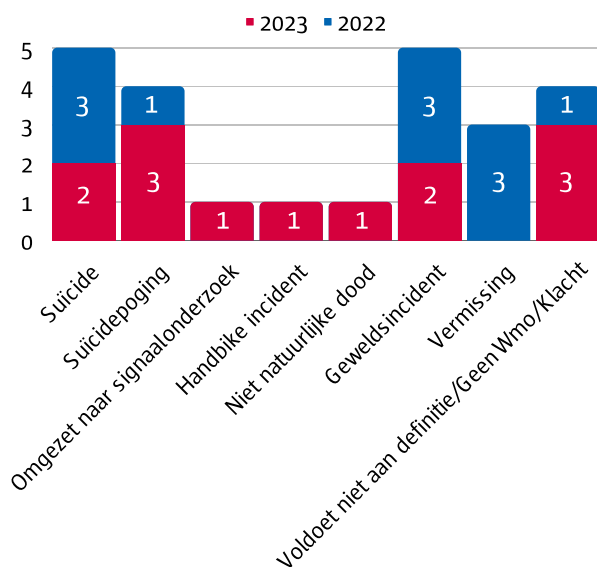
DE ONDERZOEKEN

Calamiteiten en Geweldsincidenten

In het eerste halfjaar van 2023 ontving Toezicht Wmo dertien meldingen, terwijl in dezelfde periode van 2022 elf meldingen zijn ontvangen. Er zijn twee meldingen van suicides in de eerste helft 2023 ontvangen, in dezelfde periode in 2022 waren dat drie meldingen. Dit geldt ook voor de geweldsincidenten; twee meldingen in 2023 en drie meldingen in 2022. Er zijn in deze periode meer meldingen van suïcidepogingen ten opzichte van 2022 in dezelfde periode ontvangen; drie in 2023 en één in 2022.

Figuur 1 geeft een totaalbeeld van het aantal en soort meldingen in de eerste helft van 2023 t.o.v. dezelfde periode in 2022.

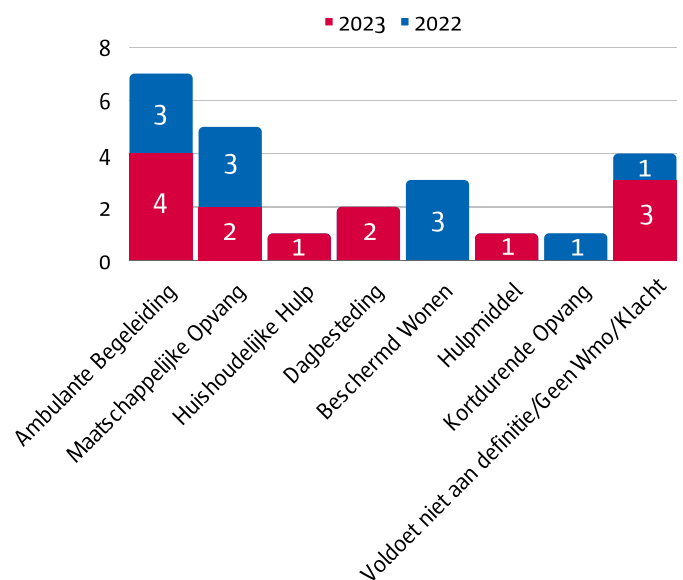
Figuur 1; aantal en soort meldingen in de eerste helft van 2023 t.o.v. dezelfde periode in 2022.

Uit figuur 2 blijkt dat Toezicht Wmo in 2023 de meeste meldingen ontving vanuit de werksoort Ambulante Begeleiding (vier) en de Maatschappelijke Opvang (twee) en Dagbesteding (twee). Opvallend is dat Toezicht Wmo geen meldingen ontving vanuit de werksoort Beschermd Wonen in 2023. In 2022 waren dat nog drie meldingen⁴.

In bijlage 1 staat een totaaloverzicht van de ontvangen meldingen in het eerste halfjaar 2023 per gemeente op soort incident en werksoort.

Figuur 2; aantal meldingen op werksoort, eerste half jaar 2023 t.o.v. dezelfde periode in 2022.

4. Toezicht Wmo verricht geen onderzoek naar de reden hiervan.

DE ONDERZOEKEN

Calamiteiten & Geweldsincidenten (vervolg)

In de eerste helft van 2023 rondde Toezicht Wmo elf onderzoeken naar calamiteiten en geweldsincidenten af.

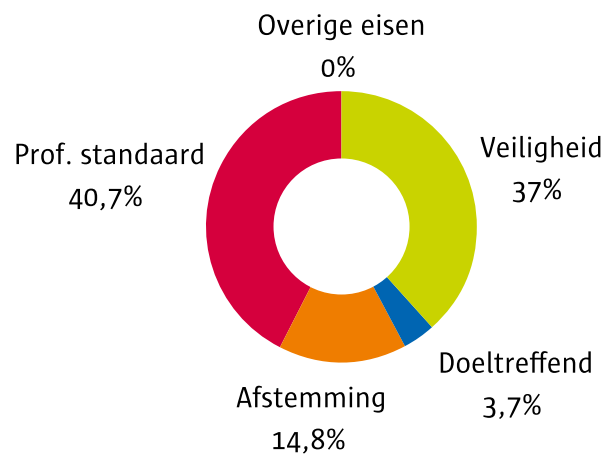
In bijlage 2 staat een overzicht van de afgeronde onderzoeken naar calamiteiten of geweldsincidenten, gerangschikt per gemeente en soort incident.

Toezicht Wmo deed in totaal 27 aanbevelingen in zeven van de elf onderzoeken. In de overige vier onderzoeken werden geen risico's waargenomen, waardoor er geen aanbevelingen aan de aanbieders zijn gedaan.

Van de 27 aanbevelingen had 40% (11 van de 27 aanbevelingen) betrekking op de operationele eis “professionele standaard”, 37% (10 van de 27 aanbevelingen) op operationele eis “veiligheid” en 14,8% (4 van de 27 aanbevelingen) op operationele eis “afstemming” uit de Regionale Kwaliteitsstandaard⁵.

Figuur 3 geeft de aanbevelingen op operationele eisen uit de kwaliteitsstandaard weergegeven in percentages weer.

Figuur 3; aanbevelingen op onderwerp in calamiteiten en geweldsincidenten onderzoek.

5. Het toezicht op Wmo voorzieningen richt zich op de kwaliteitseisen van artikel 3.1 Wmo en de operationele eisen die zijn vastgelegd in de Regionale Kwaliteitsstandaard Wmo. Aan de hand van deze operationele eisen wordt beoordeeld of een voorziening van goede kwaliteit is. De regionale kwaliteitsstandaard is via deze link te raadplegen: [Regionale Kwaliteitsstandaard](#).

DE ONDERZOEKEN

Preventieve onderzoeken

Toezicht Wmo besloot in gezamenlijkheid met de gemeenten om in 2023 preventieve onderzoeken te richten op de werksoorten Beschermd Wonen, Ambulante Begeleiding en Maatschappelijke Opvang. Toezicht Wmo ontving in 2022 de meeste meldingen vanuit deze werksoorten. Bij deze werksoorten ziet Toezicht Wmo de meeste kwaliteits- en veiligheidsrisico's.

De focus van de preventieve onderzoeken ligt op de operationele eisen veiligheid, professionele standaard en afstemming, waarin de meeste verbeterpunten in 2022 lagen.

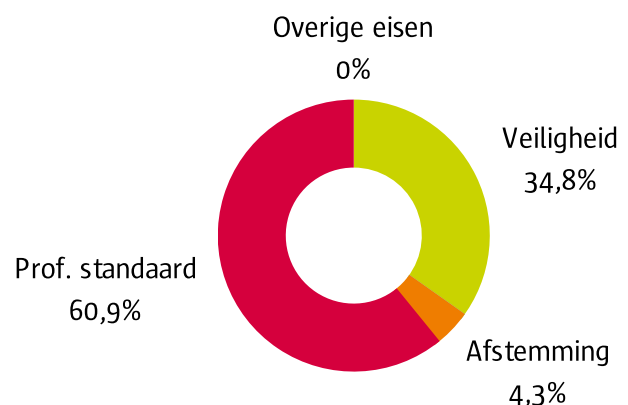
Toezicht Wmo verrichtte in het eerste halfjaar van 2023 vijf preventieve onderzoeken, waarvan vier aanvingen in de eerste helft van 2023 en één in 2022.

In bijlage 3 staat een overzicht van de verrichtte preventieve onderzoeken per werksoort en inkoopverband in het eerste halfjaar van 2023 en de nog lopende preventieve onderzoeken uit 2022.

In de vijf preventieve onderzoeken zijn 23 aanbevelingen opgesteld aan de aanbieders. Van de 23 aanbevelingen had 60,9% (14 van de 23) betrekking op operationele eis “professionele standaard” en 34,8% (8 van de 23) op operationele eis “veiligheid”.

Figuur 4 geeft de aanbevelingen op operationele eisen uit de kwaliteitsstandaard weergegeven in percentages weer.

Figuur 4; aanbevelingen op onderwerp in preventieve onderzoeken.

DE ONDERZOEKEN

Signaalonderzoeken

Eind 2022 startte Toezicht Wmo in samenwerking met Toezicht Wmo van de GGD Rotterdam Rijnmond een signaalonderzoek naar een aanbieder. Toezicht Wmo monitort het verbeterproces van de aanbieder in het eerste halfjaar van 2023. Er volgt een opvolgonderzoek in de loop van 2023.

In juni 2023 ontving Toezicht Wmo een melding van een ernstig incident met media-aandacht, wat omgezet is naar een signaalonderzoek. Toezicht Wmo doet samen met de Inspectie van Justitie & Veiligheid onderzoek naar dit incident. Dit onderzoek loopt door tot en met 2024.

In bijlage 4 staat een overzicht van de signaalonderzoeken, op werksoort en gemeente.

Opvolgonderzoeken

Toezicht Wmo startte in het eerste half jaar van 2023 zes nieuwe opvolgonderzoeken en werkte aan één opvolgonderzoek, welke aanving in 2022. Twee opvolgonderzoeken vonden plaats n.a.v. calamiteiten/geweldsincidenten, drie n.a.v. preventieve onderzoeken en twee n.a.v. een signaalonderzoek.

In bijlage 5 staat een overzicht van de verrichtte opvolgonderzoeken op werksoort en inkoopverband/gemeente in het eerste halfjaar 2023.

Over het algemeen volgen de onderzochte aanbieders de aanbevelingen voldoende tot goed op. Echter, één aanbieder volgde de aanbevelingen over klachtenafhandeling en werkafspraken met ketenpartners onvoldoende op. Een andere aanbieder volgde de aanbevelingen m.b.t. onder meer de risicoanalyse en het signaleringsplan, de kwaliteit van rapportages, scholing en MIC en MIM-meldingen, de PDCA cyclus en het calamiteitenprotocol onvoldoende op. De bevindingen zijn overgedragen aan de contractmanagers van de betreffende gemeenten.

REALISATIE ONDERZOEKEN

Het aantal in 2023 ontvangen meldingen van calamiteiten, geweldsincidenten en overige meldingen ligt in het eerste halfjaar van 2023 hoger dan de begroting in het werkplan 2023.⁶

Het aantal gerealiseerde preventieve onderzoeken is vier, dat is één minder dan de begroting in het werkplan 2023.⁷

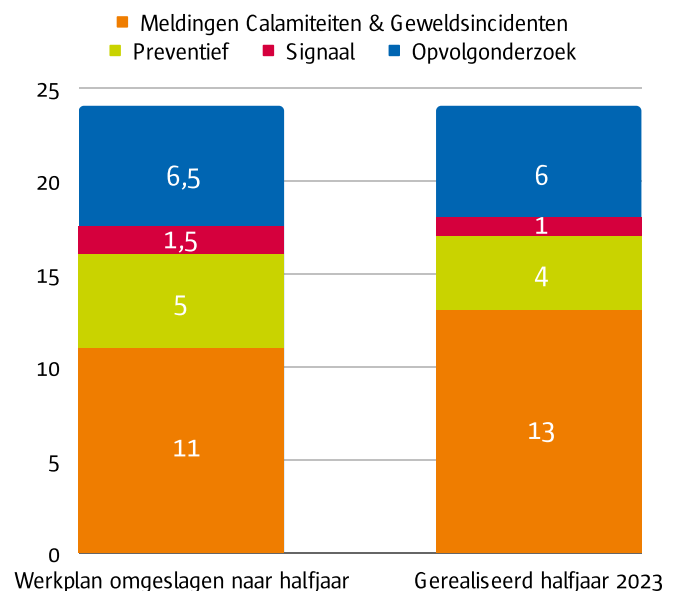
Het aantal signaalonderzoeken is licht gedaald; één gerealiseerd ten opzichte van 1,5 begroot in het werkplan 2023. Inmiddels is in het tweede halfjaar 2023 een tweede signaalonderzoek opgestart.

Het aantal opvolgonderzoeken ligt ongeveer gelijk aan de begroting in het werkplan 2023.

Het totaal aantal gerealiseerde onderzoeken en ontvangen meldingen van calamiteiten, geweldsincidenten en overige meldingen is 24. Dit is gelijk aan het totaal aantal wat is begroot in het werkplan 2023.

Figuur 5 maakt de realisatie van de doelstellingen t.o.v. de doelstellingen uit het werkplan 2023 inzichtelijk.

Figuur 5; realisatie 2023 vergeleken met doelstellingen uit het werkplan.

6. De kwantitatieve doelstellingen uit het werkplan zijn omgeslagen naar een halfjaar.

7. In het eerste halfjaar 2023 had Toezicht Wmo een lagere personeelscapaciteit en extra werkzaamheden vanwege de evaluatie van de kwaliteitsstandaarden het calamiteitenprotocol. Daarnaast was een tweetal opvolgonderzoeken grootschalig van aard. In het tweede halfjaar is de personeelscapaciteit op volledige sterkte en zijn de evaluaties afgerond. Hierdoor besloot Toezicht Wmo om één preventieve onderzoek minder te plannen in het eerste halfjaar en meer preventieve onderzoeken te plannen in het tweede halfjaar.

RELEVANTE THEMA'S EN ONTWIKKELINGEN

INFORMATIE VAN DE GGD GHOR

In februari 2023 is het nieuwe beleidskader Toezicht Wmo vastgesteld en in mei 2023 naar de Tweede Kamer gestuurd⁸. Het beleidskader kondigt een wetswijziging en stimuleringsprogramma aan. De GGD GHOR is begonnen met onderwerpen waar geen wetswijziging voor nodig is. Activiteiten omvatten onder andere het ontwikkelen van een landelijk model toetsingskader, het toerusten van gemeenten bij het openbaar maken van processen, het bieden van hulp bij de inrichting van toezicht en handhavingsbeleid en het bevorderen van samenwerking tussen Wmo-toezichthouders. Gemeenten worden ook toegerust bij de organisatie van toezicht en samenwerking. Het programma duurt tot 2026.

Één van de onderdelen van het hiervoor benoemde stimuleringsprogramma is de ontwikkeling van een model landelijk toetsingskader. Toezicht Wmo neemt deel aan het project “Landelijk toetsingskader”. De sessies hiervoor zijn in volle gang.

OPENBAARMAKING ONDERZOEKSRAPPORTEN

Toezicht Wmo stelde een memo “Openbaarmaking onderzoeksrapporten” op voor het RPT. Toezicht Wmo is thans in afwachting van het daarop gestelde beleid van de gemeenten. Ter voorbereiding hierop kijkt Toezicht Wmo bij andere Wmo toezichthouders op welke wijze dit beleid is geïmplementeerd en operationeel is.

SAMENWERKING KETENPARTNERS

Toezicht Wmo werkte in het eerste halfjaar 2023 intensief samen met verschillende ketenpartners, waaronder gemeenten, Rijks-toezichthouders, Wmo-toezichthouders uit andere regio's en aanbieders, zulks ten behoeve van (regulier) onderzoek, maar ook voor input en feedback op projecten, zoals de herziening van het calamiteitenprotocol en de kwaliteitsstandaard.

8. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/02/28/beleidskader-wmo-toezicht-kwaliteitstoezicht>.

RELEVANTE THEMA'S EN ONTWIKKELINGEN

EVALUATIE & HERZIENING REGIONAAL CALAMITEITENPROTOCOL EN REGIONALE KWALITEITSSTANDAARD

Het Regionale Calamiteitenprotocol 2017 en de Regionale Kwaliteitsstandaard 2019 zijn in het eerste halfjaar 2023 geëvalueerd en herzien met betrokkenheid van gemeenten, een selectie aanbieders en juristen. Het definitief herziene Regionale Calamiteitenprotocol en Regionale Kwaliteitsstandaard zijn voor vaststelling daarvan medio augustus 2023 aan het RPT aangeboden.

AUDIT

GGD Haaglanden heeft het CIIO-certificaat ontvangen voor het voldoen aan de ISO 9001:2015-eisen, beoordeeld aan de hand van de CIIO Maatstaf 2016. Het certificaat is geldig van 22 juni 2021 tot en met 22 juni 2024 en omvatte een audit van de gehele organisatie, inclusief Toezicht Wmo. De tussentijdse audit in april 2023 is goed afgesloten.

REGISTRATIESYSTEEM, TMO

Toezicht Wmo heeft behoefte aan een registratiesysteem ter ondersteuning van het primaire proces. GGD Amsterdam ontwikkelde een web-based ondersteuningsprogramma om toezicht op de Wmo uit te voeren. Het programma biedt verschillende functies, zoals het registreren van werksoorten en aanbieders, het plannen en vastleggen van activiteiten, het beheer van planning en uitvoering, het opstellen van rapporten en het genereren van managementinformatie. Toezicht Wmo onderzoekt of dit systeem voor het eigen toezichtproces ingezet kan worden.

BIJLAGE 1

Tabel ontvangen calamiteiten en geweldsincidenten en overige meldingen eerste halfjaar 2023.

Nr	Gemeente	Soort incident	Werksoort
1	Westland	Suïcidepoging	Ambulante Begeleiding
2	Westland	Suïcide	Ambulante Begeleiding
3	Den Haag	Niet natuurlijke dood	Noodopvang
4	Delft	Suïcide	Ambulante Begeleiding
5	Zoetermeer	Grensoverschrijdend gedrag	Huishoudelijke Hulp
6	Den Haag	Grensoverschrijdend gedrag	Dagbesteding
7	Den Haag	Overige melding: Incident voldoet niet aan definitie geweldsincident	Beschermd Wonen
8	Den Haag	Incident met Handbike	Hulpmiddel
9	Den Haag	Overige melding: Suïcidepoging; blijkt geen Wmo	Noodopvang
10	Delft	Overige melding: Incident voldoet niet aan definitie calamiteit	Noodopvang
11	Den Haag	Suïccidepoging	Noodopvang
12	Westland	Suïcide	Ambulante Begeleiding
13	Den Haag	Incident met dodelijke afloop. Omgezet naar signaalonderzoek	Dagbesteding

BIJLAGE 2

Tabel overzicht afgeronde onderzoeken calamiteiten engeweldsincidenten eerste halfjaar 2023.

Meldingen uit 2023			
Nr.	Gemeente	Soort Incident	Werksoort
1	Westland	Suïcidepoging	Ambulante Begeleiding
2	Westland	Suïcide	Ambulante Begeleiding
3	Delft	Suicide	Ambulante Begeleiding
4	Zoetermeer	Grensoverschrijdend gedrag	Huishoudelijke Hulp
Meldingen uit 2022			
Nr.	Gemeente	Soort Incident	Werksoort
6	Den Haag	Grensoverschrijdend gedrag	Winteropvang
7	Den Haag	Suïcidepoging	Kortdurende Opvang
8	Pijnacker-Nootdorp	Vermissing	Dagbesteding
9	Den Haag	Grensoverschrijdend gedrag	Noodopvang
10	Den Haag	Vermissing	Beschermd Wonen
11	Den Haag	Grensoverschrijdend gedrag	Beschermd Wonen

BIJLAGE 3

Tabel preventieve onderzoeken eerste halfjaar 2023.

Preventieve onderzoeken gestart in 2023		
Nr.	Werksoort	Inkoopverband
1	Begeleiding	H1, H5, H6
2	Begeleiding en Huishoudelijke Hulp	H6
3	Begeleiding & Beschermd Wonen	H1 (BW + BG) en H6 (BG)
4	Beschermd Wonen	H1, H5, H6
Preventieve onderzoeken gestart in 2022 en nog lopend in 2023		
Nr.	Werksoort	Inkoopverband
5	Dagbesteding & Huishoudelijke Hulp	H5, H6

BIJLAGE 4

Tabel signaalonderzoeken eerste halfjaar 2023.

Signaalonderzoeken eerste half jaar 2023		
Nr.	Werksoort	Inkoopverband
1	Begeleiding en Huishoudelijke Hulp	H1 (BG en HH), Zoetermeer (HH)
2	Maatschappelijke Opvang	H1

BIJLAGE 5

Tabel afgeronde opvolgonderzoeken eerste halfjaar 2023.

Opvolgonderzoeken gestart in 2022			
Nr.	Werksoort	Initiële onderzoek	Inkoopverband
1	Begeleiding en Huishoudelijke Hulp	Suïcidepoging	H1, H6
Meldingen uit 2022			
Nr.	Werksoort	Initiële onderzoek	Inkoopverband
2	Beschermd Wonen	Signaalonderzoek	H1
3	Begeleiding en Huishoudelijke Hulp	Preventief onderzoek	H1, H6
4	Begeleiding en Dagbesteding	Preventief onderzoek	H5, H6
5	Begeleiding en Huishoudelijke Hulp	Preventief onderzoek	H5, H6
6	Maatschappelijke Opvang	Calamiteiten en geweldsincidentenonderzoek	Den Haag
7	Beschermd Wonen	Calamiteiten en geweldsincidentenonderzoek	Den Haag